Minister Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Stefan Krajewski

Warszawa, 24 listopada 2025 r.
znak sprawy: WPR.wrg.510.38.2025
telefon: 22 623 28 00
e-mail: monika.macios@minrol.gov.pl

Pan Wiktor Szmulewicz
Krajowa Rada Izb Rolniczych

Dotyczy: wsparcia dla małych gospodarstw oraz wsparcia młodych rolników

Szanowny Panie Prezesie,

w odpowiedzi na Państwa pismo przekazujące postulat Podlaskiej Izby Rolniczej (pismo z dnia 22 października 2025 r. znak: PIR.A.P./250/2025) informuję, że kwestie dotyczące interwencji I.10.5 Rozwój małych gospodarstw PS WPR 2023–2027 zostały szczegółowo opisane w piśmie z 13 listopada 2025 r., znak: WPR.wrg.071.7.2025, które zostało do Państwa wysłane 14 listopada br.
W interwencji I.10.5 nie przewidziano warunków dotyczących minimalnej wielkości ekonomicznej gospodarstwa ani minimalnej powierzchni użytków rolnych (UR) w gospodarstwie.

Interwencja „Premie dla młodych rolników" wdrażana w ramach PS WPR 2023–2027 wspiera rozpoczynanie i rozwój działalności rolniczej w gospodarstwach młodych rolników, poprzez zapewnienie dostępu do kapitału niezbędnego w początkowej fazie prowadzenia gospodarstwa. W ten sposób interwencja przyczynia się do realizacji celu szczegółowego dotyczącego przyciągania i utrzymania młodych rolników.

Zgodnie z wytycznymi szczegółowymi dla interwencji I.11 Premie dla młodych rolników (1), pomoc jest przyznawana m.in., jeżeli gospodarstwo określone w biznesplanie w roku wyjściowym (roku naboru wniosków o przyznanie pomocy) ma powierzchnię UR równą co najmniej powierzchni minimalnej (średniej wojewódzkiej lub krajowej – tej niższej) lub wielkość ekonomiczną równą co najmniej 15 000 euro. A zatem, gospodarstwo spełniające warunek dotyczący wielkości ekonomicznej (co najmniej 15 000 euro) nie musi spełniać warunku dotyczącego minimalnej powierzchni UR równej średniej wojewódzkiej lub krajowej.

Warunek ten został złagodzony w stosunku do instrumentu wsparcia „Premie dla młodych rolników" wdrażanego w ramach PROW 2014–2020, w którym należało spełnić zarówno warunek dotyczący wielkości ekonomicznej gospodarstwa, jak i warunek dotyczący powierzchni UR w gospodarstwie.

Obecnie w MRiRW trwa analiza rozwiązań zaproponowanych w pakiecie legislacyjnych UE dotyczącym następnej perspektywy finansowej, w tym projektu rozporządzenia WPR (2), m.in. pod kątem możliwości realizacji instrumentów wsparcia dla młodych rolników oraz małych gospodarstw w latach 2028–2034.

Dotychczasowa analiza wskazuje, że w projektowanych przepisach prawa UE potrzeba wsparcia odnowy pokoleniowej w rolnictwie została mocno zaakcentowana. Przykładowo, w art. 14 projektowanego rozporządzenia WPR (2) przewidziano wsparcie na rozpoczynanie działalności przez młodych rolników. Natomiast art. 15 projektowanego rozporządzenia WPR (2) dotyczy obowiązku opracowania krajowej strategii odnowy pokoleniowej, stanowiącej element planów krajowego i regionalnego partnerstwa, i zawierającej:

1) ocenę sytuacji demograficznej w rolnictwie;
2) identyfikację barier wejścia dla młodych rolników oraz proponowane działania i inicjatywy krajowe;
3) opis jak będzie wykorzystany pakiet startowy dla młodych rolników (art. 16);
4) synergię między działaniami na rzecz odnowy pokoleniowej.

Zgodnie z komunikatem Komisji Europejskiej do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Strategia

odnowy pokoleń w rolnictwie” z 21 października 2025 r., jedną z barier wejścia młodych osób do rolnictwa, poza dostępem do kapitału i wiedzy, jest dostęp do ziemi, w oparciu o którą młodzi rolnicy mogliby tworzyć i rozwijać swoje gospodarstwa. To właśnie dostęp do ziemi będzie jedną z potrzeb zaadresowanych w ramach przyszłej krajowej strategii odnowy pokoleniowej.
Dlatego ukierunkowanie wsparcia na rzecz odnowy pokoleniowej w rolnictwie, w tym warunki przyznawania i wypłaty wsparcia na rozpoczynanie działalności przez młodych rolników przewidzianego w art. 14 projektowanego rozporządzenia WPR (2), będą wynikały przede wszystkim z diagnozy sytuacji demograficznej w rolnictwie, identyfikacji barier wejścia i potrzeb młodych rolników, określonych na tej podstawie celów realizacji tego instrumentu wsparcia oraz synergii między poszczególnymi działaniami na rzecz odnowy pokoleniowej w rolnictwie.

W art. 14 projektowanego rozporządzenia przewidziano również wsparcie na rozwój działalności gospodarczej małych gospodarstw zgodnie z warunkami określonymi przez państwa członkowskie.

Kształt przyszłych rozwiązań dla młodych rolników oraz małych gospodarstw będzie zależał przede wszystkim od diagnozy sytuacji w rolnictwie oraz zidentyfikowanych potrzeb. Istotne znaczenie będzie miał też przyszły budżet WPR i możliwości finansowania poszczególnych interwencji.

Dziękując za zgłaszane przez Państwa propozycje, zachęcam do aktywnego udziału w pracach nad przyszłym kształtem wspólnej polityki rolnej, w tym – w miarę postępu prac – nad warunkami wsparcia dla młodych rolników i małych gospodarstw.

Z wyrazami szacunku

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Stefan Krajewski
/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

(1) Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 dla interwencji I.11 Premie dla młodych rolników
(2) Projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego warunki realizacji unijnego wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej na lata 2028–2034